

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 72 ΕΑΔΗΣΥ/2023

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 21 Ιουνίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ»), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη

Αδάμ Καραγλάνης

Βασιλική Σκαρτσούνη

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Δήμητρα Παπασταματίου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η Εισηγήτρια, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου της Αρχής, Μαρία Ελένη-Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

ΘΕΜΑ: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης μεταξύ του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ) και του οίκου ACS, με αντικείμενο την απομακρυσμένη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων του οίκου ACS, για το έτος 2023, προϋπολογισμού 336.545,66€ χωρίς ΦΠΑ.

1. Με το αρ. πρωτ. 67133/10.05.2023 (Α.Π. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 2256/11.05.2023) έγγραφο του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, διαβιβάστηκε στην Αρχή το αρ. πρωτ. 65551/02.05.2023 έγγραφο του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (εφεξής Σ.Ε.Α.Β), με τον συνημμένο σε αυτό φάκελο, με το οποίο ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του παραπάνω νόμου, με σκοπό τη σύναψη σύμβασης με τον εκδοτικό οίκο *American Chemical Society* (ACS), με αντικείμενο την απομακρυσμένη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, για το έτος 2023 προϋπολογισμού 336.545,66€ χωρίς ΦΠΑ.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.), συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3404/2005 (Α' 260) και έχει ως σκοπό την εξοικονόμηση πόρων και την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου των μελών του, μέσω, μεταξύ άλλων, της απόκτησης δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών. Με την από 6.10.2016 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μελών του Συνδέσμου, η έδρα του ΣΕΑΒ μεταφέρθηκε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ).

2.2 Η απόφαση για το υλικό που είναι απαραίτητο για την κάλυψη των αναγκών των ερευνητών και των μεταπτυχιακών φοιτητών των ιδρυμάτων, στηρίζεται στη συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών. Το Γραφείο των Ηλεκτρονικών Πηγών του ΣΕΑΒ στο ΑΠΘ, ανέλαβε να συγκεντρώσει τις συνδρομές που είχαν οι βιβλιοθήκες σε επιστημονικά περιοδικά, όπου για κάθε τίτλο περιοδικού, βρέθηκε συνολικά για όλα τα ιδρύματα, ακαδημαϊκά και ερευνητικά, το κόστος και ο εκδότης. Ακολούθως, οι οποιοσδήποτε αποφάσεις για την επιλογή των προτεινόμενων εκδοτών, από τη λίστα των διεθνώς αναγνωρισμένων εκδοτών (βλ. <https://www.scijournal.org/top-international-journal-publisher.shtml>), λαμβάνονται από τη Γενική Συνέλευση του ΣΕΑΒ, κατόπιν εισηγήσεων των καθηγητών και ερευνητών των Πανεπιστημίων, βάσει ακαδημαϊκών και ερευνητικών κριτηρίων με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή κάλυψη των αναγκών των μελών τους.

2.3 Εν προκειμένω, η επιλογή του εκδοτικού οίκου *American Chemical Society* (“ACS”), έγινε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΣΕΑΒ που ελήφθη στην από 19 Απριλίου 2023 ηλεκτρονική συνεδρίαση. Με αυτή αποφασίστηκε η ανανέωση της σύμβασης για την απομακρυσμένη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων με τον παραπάνω εκδοτικό οίκο, για το έτος 2023. Επίσης, κατά το τρέχον έτος διενεργήθηκε συστηματική έρευνα μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας και αξιολόγηση των περιοδικών αυτών.

2.4 Ειδικότερα, ο παραπάνω εκδοτικός οίκος, σύμφωνα με το αίτημα, «είναι μοναδικός πάροχος και έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να προμηθεύει επιστημονικά περιοδικά και βιβλία μέσω ηλεκτρονικής συνδρομής, τα οποία διατίθενται αποκλειστικά από την πλατφόρμα του οίκου στην αντίστοιχη ιστοσελίδα του. Επίσης, είναι αποκλειστικός δικαιούχος των δικαιωμάτων πλήρους πρόσβασης στους ιστοτόπους, μέσω των οποίων μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στο περιεχόμενο επιστημονικών περιοδικών, σειρών ηλεκτρονικών βιβλίων, συλλογών ηλεκτρονικών βιβλίων και θάσεων δεδομένων».

Προς επίρρωση των ανωτέρω, ο εκδοτικός οίκος ACS προσκόμισε το από 31.03.2023 έγγραφο, με το οποίο βεβαιώνει ότι: «...οι Εκδόσεις της Αμερικανικής Χημικής Εταιρείας (ACS) είναι ο αποκλειστικός ιδιοκτήτης του περιεχομένου και των πληροφοριών που διατίθενται μέσω των Διαδικτυακών Εκδόσεων της Αμερικανικής Χημικής Εταιρείας (ACS), των Αρχείων Παλαιότερων Ετών της Αμερικανικής Χημικής Εταιρείας (ACS), των ηλεκτρονικών Βιβλίων και των Αρχείων της Αμερικανικής Χημικής Εταιρείας (ACS), των Νέων και Αρχείων σχετικά με τη Χημεία και τη Μηχανική, Παγκοσμίως, και των Χημικών Ουσιών Αντιδραστηρίων και του Οδηγού της Αμερικανικής Χημικής Εταιρείας (ACS) για την Επιστημονική Επικοινωνία. Όλες οι δημοσιεύσεις σε αυτές τις υπηρεσίες είναι διαθέσιμες είτε σε μορφότυπο PDF είτε σε μορφότυπο HTML. Κανένας άλλος εκδοτικός οίκος, εκδότης ή εταιρεία δεν κατέχει ή ελέγχει την πρόσβαση στα προαναφερθέντα προϊόντα, μόνο η Αμερικανική Χημική Εταιρεία (ACS).....»

2.5 Συναφώς, υποβλήθηκε το σχέδιο της πρόσκλησης προς διαπραγμάτευση προς τον ανωτέρω εκδοτικό οίκο, σχετική αλληλογραφία, καθώς και σχέδιο σύμβασης, διάρκειας έως 31.12.2023 με ρητή πρόβλεψη ότι η ACS δεν θα ενεργοποιήσει την πρόσβαση του Δικαιούχου στα προϊόντα της εωσότου ο Δικαιούχος παράσχει στην ACS, μεταξύ άλλων, μία δεόντως υπογεγραμμένη σύμβαση..» (βλ. αντίστοιχα άρθρα 2 και 3 του Σχεδίου Σύμβασης).

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3. Στο άρθρο 32 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του ν.4412/2016, προβλέπεται ότι: «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...]

β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους:γγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.»

Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης”.

Συναφώς, στην αιτιολογική σκέψη 50 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ προβλέπεται ότι : “λόγω των επιζήμιων επιπτώσεων στον ανταγωνισμό, οι διαδικασίες με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση γνωστοποίηση προκήρυξης σύμβασης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε άκρως εξαιρετικές περιπτώσεις. Η εξαίρεση αυτή θα πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις που ...είτε είναι σαφές εξ αρχής ότι η δημοσίευση δεν θα οδηγήσει σε μεγαλύτερο ανταγωνισμό ή σε καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά την προμήθεια, μεταξύ άλλων και γιατί αντικειμενικά υπάρχει μόνο ένας οικονομικός φορέας που μπορεί να εκτελέσει τη σύμβαση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα έργα τέχνης, όπου η ταυτότητα του καλλιτέχνη συνδέεται άρρηκτα με τον μοναδικό χαρακτήρα και την αξία του έργου τέχνης. Η αποκλειστικότητα μπορεί να οφείλεται και σε άλλους λόγους, όμως μόνο καταστάσεις αντικειμενικής αποκλειστικότητας μπορούν να δικαιολογήσουν τη χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, εφόσον η κατάσταση της αποκλειστικότητας δεν δημιουργήθηκε από την ίδια την αναθέτουσα αρχή με στόχο τη μελλοντική διαδικασία προμήθειας. Οι αναθέτουσες αρχές που επικαλούνται αυτή την εξαίρεση θα πρέπει να αιτιολογούν γιατί δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές ή υποκατάστατα, όπως η χρήση εναλλακτικών διαύλων διανομής ακόμα και εκτός του κράτους μέλους της αναθέτουσας αρχής ή να εξετάζουν παρεμφερή από άποψη λειτουργίας έργα, αγαθά και υπηρεσίες. Στις περιπτώσεις που η κατάσταση της αποκλειστικότητας οφείλεται σε τεχνικούς λόγους, αυτοί θα πρέπει να προσδιορίζονται με ακρίβεια και να αιτιολογούνται κατά περίπτωση. [...]”.

4. Στο άρθρο 17 του ν. 3404/2005 «Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών», ορίζονται τα εξής:

« 1. Επιτρέπεται η σύσταση Συνδέσμου, με τίτλο "Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.)", με σκοπό την εξοικονόμηση πόρων και την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου τους. Ειδικότερα, μεταξύ των στόχων του Σ.Ε.Α.Β. περιλαμβάνονται η συντονισμένη ανάπτυξη των συλλογών των επί μέρους Κεντρικών Βιβλιοθηκών, η δημιουργία συστήματος διαδανεισμού σε εθνικό πλαίσιο, η χάραξη κοινής στρατηγικής στον τομέα της πρόσβασης σε ηλεκτρονικό υλικό με σκοπό την αποτελεσματικότερη για τη χώρα διαχείριση των πηγών πληροφόρησης και η υιοθέτηση κοινών προτύπων και δεικτών απόδοσης των υπηρεσιών τους. Ο Σύνδεσμος αποτελείται από τα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι. της χώρας.

2. Η σύσταση και η λειτουργία του Σ.Ε.Α.Β. γίνεται με τη σύνταξη και υπογραφή από τα Ιδρύματα προγραμματικής συμφωνίας, στην οποία προβλέπονται οι στόχοι και οι όροι συνεργασίας. Εάν δεν επέλθει, με ενιαία προγραμματική συμφωνία, η ταυτόχρονη συνεργασία όλων των Ιδρυμάτων, τα εφεξής ενδιαφερόμενα Ιδρύματα θα μπορούν με ιδιαίτερη συμφωνία να προσχωρούν στην αρχική προγραμματική συμφωνία σύστασης του Σ.Ε.Α.Β..

3. Συνεργαζόμενα μέλη του Συνδέσμου μπορεί να είναι και Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. που εποπτεύονται από άλλα Υπουργεία εκτός από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και άλλοι κρατικοί οργανισμοί.».

5. Στο άρθρο 48 του ν. 4009/2011 «Βιβλιοθήκες - Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών», ορίζεται « 1. Σε κάθε Α.Ε.Ι. λειτουργεί ενιαία κεντρική βιβλιοθήκη ως αυτοτελής και αποκεντρωμένη μονάδα σε επίπεδο διεύθυνσης, με τίτλο «Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (τίτλος ιδρύματος)». Αποστολή της κεντρικής βιβλιοθήκης είναι η ενίσχυση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και

ερευνητικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος, η συμβολή της στην ανάκτηση, διαχείριση, παροχή και διάθεση εξειδικευμένων πληροφοριών στην ευρύτερη εθνική και διεθνή κοινότητα και η ουσιαστική συμμετοχή της σε κάθε δραστηριότητα για την παιδεία και τον πολιτισμό. Η περαιτέρω διοικητική ανάπτυξη της κεντρικής βιβλιοθήκης του ιδρύματος σε παραρτήματα σε επίπεδο σχολής καθορίζεται από τον Οργανισμό του ιδρύματος. Τα παραρτήματα υπάγονται διοικητικά στην κεντρική βιβλιοθήκη του ιδρύματος και αποτελούν ενιαίο με αυτή σύνολο τόσο ως προς τους ανθρώπινους πόρους όσο και ως προς την πολιτική ανάπτυξης και τη διαχείριση των οικονομικών πόρων.

2. Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.), που συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3404/2005 (Α` 260), έχει ως σκοπό την εξοικονόμηση πόρων και την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου των μελών του. Ειδικότερα, μεταξύ των στόχων του Σ.Ε.Α.Β. περιλαμβάνονται η συντονισμένη ανάπτυξη των συλλογών των επί μέρους κεντρικών βιβλιοθηκών, η δημιουργία συστήματος διαδανεισμού σε εθνικό επίπεδο, η χάραξη κοινής στρατηγικής στον τομέα της πρόσβασης σε ηλεκτρονικό υλικό με σκοπό την αποτελεσματικότερη για τη χώρα διαχείριση των πηγών πληροφόρησης και η υιοθέτηση κοινών προτύπων και δεικτών απόδοσης των υπηρεσιών τους. Μέλη του Συνδέσμου είναι τα Α.Ε.Ι. της χώρας, η Ακαδημία Αθηνών και η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος.

3. Συνεργαζόμενα μέλη του Συνδέσμου μπορεί να είναι τα ερευνητικά κέντρα του δημόσιου τομέα, καθώς και νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από άλλα Υπουργεία εκτός από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και άλλοι κρατικοί οργανισμοί.»

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

6. Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β), ο οποίος διαθέτει ίδια νομική προσωπικότητα, αποτελεί ένωση με κύρια επί συνδρομή μέλη του Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου και συγκεκριμένα τα Α.Ε.Ι. της Χώρας, την Ακαδημία Αθηνών και την Εθνική Βιβλιοθήκη και αποβλέπει στην εξοικονόμηση πόρων και στην παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου των μελών του, μέσω, μεταξύ άλλων, της χάραξης κοινής στρατηγικής για την απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών (βλ. Ελ.Συν. Ζ' Κλ. 315/2016, 251/2013, 233/2010). Έχει συσταθεί προς κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα.

Το υπό εξέταση αίτημα, που αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, εμπίπτει στον κωδικό CPV 79980000-7 (Υπηρεσίες συνδρομών) και ο προϋπολογισμός του υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του άρθρου 5 του ν. 4412/2016, καθόσον ανέρχεται σε 336.545,66€, χωρίς ΦΠΑ. Επομένως, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης, κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν.4412/2016, όπως ισχύει.

7. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις που απαριθμούνται περιοριστικά στα άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, τα οποία ενσωματώθηκαν με τα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016. Οι εν λόγω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις, οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της

διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2014/24/ΕΕ να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση πέραν των ρυθμιζόμενων από την εν λόγω Οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς ρυθμιζόμενες από την Οδηγία περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48, της 8ης Απριλίου 2008, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-337/05, EU:C:2008:203, σκέψεις 56 και 57, της 15ης Οκτωβρίου 2009, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-275/08, EU:C:2009:632, σκέψη 54 και της 16ης Ιουνίου 2022, C-376/21, Zamestnik-ministar na regionalnoto razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa «Regioni v rastezh» 2014-2020, σκ.56).

8. Ειδικότερα, οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, προσφεύγοντας, κατ' εξαίρεση, σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, όταν για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων το αντικείμενο της σύμβασης είναι δυνατόν να ανατεθεί σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, υπό τις αυστηρές προϋποθέσεις που ρητώς αναφέρονται στην οικεία διάταξη, ήτοι όταν δεν υφίσταται σχετικώς εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο, η δε απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης. Περαιτέρω, η προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, ως προϋπόθεση προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία ανάθεσης, έχει την έννοια ότι ο ανάδοχος που επιλέχθηκε είναι ο μοναδικός που διαθέτει την ικανότητα εκτέλεσης της συγκεκριμένης σύμβασης λόγω του δικαιώματος αποκλειστικότητας που κατέχει επί δημιουργήματος. Για την εφαρμογή της ως άνω ρύθμισης δεν αρκεί το εν λόγω δημιουργήμα να προστατεύεται απλώς από τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας, αλλά πρέπει επιπλέον η παροχή των υπηρεσιών να είναι δυνατή μόνο από τον συγκεκριμένο ανάδοχο, για τον λόγο ότι αυτές (υπηρεσίες) δεν υπόκεινται σε ανταγωνισμό στην αγορά. Μόνο καταστάσεις αντικειμενικής αποκλειστικότητας μπορούν να δικαιολογήσουν τη χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, εφόσον η κατάσταση της αποκλειστικότητας δεν δημιουργήθηκε από την ίδια την αναθέτουσα αρχή με στόχο μελλοντική διαδικασία σύναψης σύμβασης (αιτιολογική σκέψη 50 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ).

9. Εν προκειμένω, ο επιλεγθείς εκδοτικός οίκος είναι ο αποκλειστικός ιδιοκτήτης του περιεχομένου και των πληροφοριών που διατίθενται μέσω των Διαδικτυακών Εκδόσεων της Αμερικανικής Χημικής Εταιρείας (ACS), των Αρχείων Παλαιότερων Ετών της Αμερικανικής Χημικής Εταιρείας (ACS), των ηλεκτρονικών Βιβλίων και των Αρχείων της Αμερικανικής Χημικής Εταιρείας (ACS), των Νέων και Αρχείων σχετικά με τη Χημεία και τη Μηχανική, Παγκοσμίων, και των Χημικών Ουσιών Αντιδραστηρίων και του Οδηγού της Αμερικανικής Χημικής Εταιρείας (ACS) για την Επιστημονική Επικοινωνία. Είναι ο μοναδικός πάροχος που διαθέτει το αποκλειστικό δικαίωμα να προμηθεύει επιστημονικά περιοδικά και βιβλία μέσω ηλεκτρονικής συνδρομής, τα οποία διατίθενται αποκλειστικά και μόνο από πλατφόρμα σε αντίστοιχη ιστοσελίδα του. Επομένως, ο αντισυμβαλλόμενος εκδοτικός οίκος είναι ο αποκλειστικός διαθέτης των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών που επελέγησαν από τον ΣΕΑΒ βάσει των αναγκών για την κάλυψη των γνωστικών πεδίων των Μελών του, λόγω των προεκτεθέντων δικαιωμάτων του περί αποκλειστικής διάθεσης της πρόσβασης στα συγκεκριμένα ηλεκτρονικά

επιστημονικά περιοδικά και μόνον αυτός έχει τη δυνατότητα να παράσχει τις οικείες υπηρεσίες (βλ. απ. 130/2007 του VI Τμήματος Ελ. Συν., Πράξη 14/2022 της Επιτροπής του Ελ. Συν. στο Υπουργείο Εσωτερικών, τομέας Μακεδονίας-Θράκης & Τομέας Παιδείας, Γνώμες της Αρχής Δ24/2022, Δ59/2022, Δ69/2021, Δ79/2020, Δ 109 και Δ19/2019).

Με τα δεδομένα αυτά, τεκμηριώνεται επαρκώς η συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των επικαλούμενων διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 για την προσφυγή στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

IV. Συμπέρασμα

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή

αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β) με τον εκδοτικό οίκο *American Chemical Society (ACS)*, με αντικείμενο την απομακρυσμένη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών, για το έτος 2023, συνολικού προϋπολογισμού έως 336.545,66€ χωρίς ΦΠΑ, **λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.**

Αθήνα, 21.06.2023

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοδοκάτου